

ovenfra, derved at man har sagt: Et ungt Menneske skal være Student, naar han er 18 Aar. Det er det faste Udgangspunkt, og saa føres hele Rækken af Mellembestemmelser ud derfra: den lærde Skole skal altsaa være treaarig, Mellemskolen fireaarig, og saa ere vi nede paa de 11 Aar. I Stedet for burde man have planlagt Reformen nede fra og sagt: Forskolen, hele Folkeskolen, er det grundlæggende. Hvad den har nødig for at trives vel, skal den beholde, og der ud fra skulle vi lægge Planen for de andre, højere Skoler uden at rette os efter disse. Hvor urimeligt dette Forslags Udgangspunkt er, kan jeg oplyse ved at nævne, at i vor største Provinsby, Aarhus, gaar 1 pCt. af Børnene i Latinskolen, 29 pCt. i de private Skoler og 70 pCt. i kommunale Skoler. 1 pCt. gaar i Latinskolen, men ud fra Latinskolens Standpunkt har man grundlagt Systemet og skabt Overgangene. Maaske man kan føle sig noget berettiget dertil ved at lægge Mærke til, at der koster hvert Barn 500 Kr. aarlig, men i Kommuneskolen kun 40. Mindretallets Ændringsforslag søge nu delvis at raade Bod paa dette.

Den første Ændring, Ændringen under Nr. 1 til § 1, gaar ud paa at slette Grænsealderen for Tillknytningen, idet vi sige: Folkeskolens Udviklingstrin er saare forskelligt i Landsbyskoler med 2 Klasser og i Købstadskoler med 7 Klasser. Børnenes Kundskabsmængde og Udvikling er meget forskellig, og vi kunne derfor ikke fastslaa et samtidigt Overgangstrin. Lad dette rette sig efter Forholdene, saa beholder Folkeskolen Sporen til at udvikle sig og dygtiggøre sig til at være fyldestgørende Børneskole gennem hele Børnealderen. Den bør derfor ikke faa denne Grænse fastslaaet, hvorved den kommer til at betragte sine sidste Aargange som halvt affolkede ved, at de bedst begavede Børn ere gaaede bort. Efter vort Forslag beholder Skolen derimod hele Sporen til at rumme saa vidt muligt hele Befolkningens Børneantal i Kommunen og give dem en fyldestgørende Undervisning indtil Folkeskolens Slutning. Det er i fuld Overensstemmelse med, hvad vi erklærede i Fjor i Realskoleudvalget, som jo væsentlig bestod af de samme Medlemmer som Udvalget om dette Lovforslag. Vi sagde der: Vi ville ikke støtte Realskolens Børneklasser, fordi de ere parallelt gaaende med Folkeskolens, og fordi det altsaa vilde være at svække Folkeskolens øverste Klasser. Vi ville altsaa kun støtte de egentlige Realklasser, idet det vil blive alle Folkeskolens

Venners Opgave — og Lovgivningsmagtens ogsaa — at udvikle og højne Folkeskolen, som rummer de 90 pCt. af Børneantallet, og som derfor bør udvikles saaledes, at Børneklasserne i Realskolerne blive overflødige.

Dette tager det første Ændringsforslag Sigte paa, men det andet er nøje sammenhørende dermed. Da Forholdene ere saa forskellige paa de forskellige Steder, sige vi: Saa behøver Mellemskolen heller ikke absolut at være fireaarig. En meget godt udviklet og vel ledet Folkeskole, som har lagt Vægten paa at udvikle Undervisningen i de sidste Klasser, kan meget godt føre sine bedst begavede Børn saa vidt, at de kunne nøjes med at gaa 2 eller 3 Aar i Mellemskolen. Hvorfor skal Mellemskolen absolut være fireaarig? Ganske vist kunne saa disse Børn springe midt ind i Mellemskolen, men det er altid uheldigt for Skolens Arbejde at optage en Elev midt i et planlagt Kursus; det er meget sundere at gennemgaa en 2-Klasses Mellemskole helt end at gennemgaa en 4-Klasses Mellemskole halvt. Smaafolk rundt omkring ville meget bedre kunne overkomme at sende deres Børn til en toaarig Mellemskole med 2 Klasser, det er da til at overkomme for en Husmand eller en Smaa-gaardmand, medens det maaske vil være dem meget vanskeligt at sende deres Børn i Mellemskolen, naar de skulle gennemgaa et fireaarigt Kursus der. Vi byde ved vort Ændringsforslag en bekvem og elastisk Konstruktion i Stedet for en stiv og ubevægelig Konstruktion som den, Forslaget indeholder. Det er blot en Teori med denne bestemte Grænse mellem Folkeskolen og Mellemskolen. Der er jo i Virkeligheden ikke nogen bestemt Grænse; det er et bevægeligt Maal, et skiftende Maal, og det tage vi Hensyn til samtidig med, at Folkeskolen beholder sin Spore til at blive en Fællesskole indtil den egentlige Barnealders Slutning, og dette er et Hovedhensyn. Vi have i de sidste Aaringer været noget paa Vej til særlig at lægge Vægten paa Folkeskolens sidste Aargange. Jeg minder om Skoleloven af 1899, hvori der er en Anvisning paa at bygge videre paa de sidste Aar i Folkeskolen, saa vi kom til en fyldig, fri Undervisning uden Eksamenstvang i de sidste Aar. Saa kunne Børnene blive hjemme i Forældrenes Bedrift saa længe, og vi kunne faa Tag i dem. Alt dette sigter vort Ændringsforslag paa, og det passer for eller begunstiger, vil jeg hellere sige, denne Udvikling. Men vort Oplysningsarbejde i Landsbyerne